Zuidwesten te Illescas (40 km.) en nabij Aranjuez (50 kilom.) Beide punten zijn op ongeveer dezelfden afstand als Hoei (40 kilom.) of Namen 50 kilom. De toestand is dus wel, zooals we hem verleden week gaven. Verondersteld dat Tongeren omsingeld was als Madrid, dan zou de halve kring der insluiting loopen van aan den Moerdijk naar Lommel (grens), Roermond, Aken, Hoei, Namen, Heel de ruimte tusschen Lommel (grens) en Namen meer dan 100 kilom. bleef onbezet. Maar de halve maan keert hier zijn opening naar West-België, terwijl te Madrid die opening Oostwaarts naar de Middellandsche Zee gekeerd is.

Verste punten te Illescas (40 km.) en Navalcarnero (25 km.)

De punten die dichtst bij Madrid liggen: Illescas en Navalcarnero werden deze week door de Nationalen genomen. Het is alsof in onze veronderstelling Hoei en Seraing de bedreiging vormden voor Tongeren. Dat is inderdaad het geval wanneer men met een groote overmacht de aanvallende legers te doen heeft. Maar uit alle berichten leeren we, dat in Spanje de Nationalen die groote overmacht niet hebben. Van beide zijden opereert men met geringe strijdkorpsen, en van daar de trage gang der operaties.

De misleiding der bloketters!

Met verbazing leest men berichten, in dikke vette letters afgedrukt als deze:

1 Augustus. — « Alle haven van den Atlantischen Oceaan en Middellandsche Zee in de handen der Opstandelingen », met titel van 5 kolommen.

5 October. — « Na een bombardement door de Nationale vliegtuigen is de ontruiming van Madrid begonnen ».

11 October. — « De Nationalen vallen de laatste verschanssingen rond de hoofdstad aan ».

13 October. — « Franco geeft Madrid nog een week ».

19 October. — « Madrid is thans volkomen omsingeld ».

Maar hetzelfde blad waarnaar we deze titels ontleenen drukt daarna de volgende hoofding af:

20 October. — « Het eigenlijk offensief op Madrid nog niet begonnen ».

En daaronder komt dan deze verklaring: « Volgens den Havas-correspondent ligt het geenszins in de bedoeling van generaal Franco den opmarsch naar Madrid te bespoedigen... Een overijlde treepetbeweging is onweerschelijk, zoonlet gevaarlijk... Van eigenlijk offensief is nog geen sprake geweest. Alles blijft nog bepaald tot 'n beheersen opdringen in de richting der hoofdstad ».

Besluit.

Als men zoo dikwijls reeds de omzingeling, den val zelfs van de hoofdstad heeft aangekondigd, zu men de lezers bij zulke ruchtere verklaring niet meer stil blijven.

Wij ook we wenschen de nederlaag van degen die zich door hun duivelsche wreedheden ontteerden, maar met de waarheid te lort te doen, kan men de overwinning niet verhaasten. Doch men verzwakt zoo, de goede opinie, die men nog van het « dekrukte » wordt heeft, en de actie ten goede die de drukpers kan uitoefenen.

G. S.

(1) Nederl. Woordenboek, dl. X, p. 497.

Binnenlandsche Politiek

Vergadering der Katholieke Rechterzijde.

De katholieke rechterzijde van de Kamer van Volksvertegenwoordigers hield een belangrijke vergadering op Woensdag 21 dezer, onder voorzitterschap van M. Carton de Wiart. In deze zitting werd lang den maatregel besproken door M. Pierlot, minister van landbouw tegen M. Vander Veeren, secretaris generaal genomen.

M. Sap nam de verdediging van M. Vander Veeren, prmak zijn lof, en noemde het optreden van den minister een daad van wilskeur. Zulke beslissingen zijn gevaarlijk voor de administratie.

Een ander volksvertegenwoordiger vroeg of de twee aanwezige ministers (MM. Rubbens en De Schrijver) ervan wilden dit letzelfde geval zich dreigde voor te doen in het ministerie van Arbeid: M. Delattre zou namelijk M. Verwilghen, secretaris-generaal willen vervangen. De twee ministers antwoorden niet.

De vergadering besloot in een volgende zitting M. Pierlot over zijn optreden te ondervragen.

Vergadering van de Landbouwgroep der Volksvertegenwoordigers en Senators der Rechterzijde.

De machtsreep van M. Pierlot, die M. Vander Vaeren beschikbaar stelde, maakte bijzonder het voorwerp uit van de bespreekingen in deze groep. Een dagorde werd gestemd die de houding van den Minister van Landbouw geheel afkeurt, bijzonder hulde brengt aan de diensten door M. Vander Vaeren aan den landbouw bewezen en vlakaf verklaart dat het geval een gevaarlijk precedent daarstelt. Men betreurt het dat er niet een onafhankelijk beroepsgerecht bestaat voor ambtenaars, ten einde aan deze alle garantie te geven.

Deze beslissing werd met eenparigheid genomen.

Onze Bemerking.

Men ziet hieruit dat we gelijk hadden in ons vorig nummer bijzonder nadruk te leggen op het geval van M. Vander Vaeren. De Minister heeft zijn gedacht doorgedreven en M. Vander Vaeren beschikbaar gesteld. Maar hij stuit op den tegenstand van zijn katholieke collega's van Kamer en Senaat. En men mag met reden vermoeden dat dit geval beveordelijk zal zijn tot het afkondigen van het door de ambtenaars gewenschte statuut, dat meer vastheid aan hun bediening zal geven.

Het geval Marcel-Henri Jaspar.

M. M. H. Jaspar, minister van Vervoer, die zich dezijds berucht maakte door zijn beschuldiging tegen den Boerenbond kreeg nu ook zijn beurt: Door een beschuldiging van M. Degrelle, wordt hij erg in het gedrang gebracht. Om zich te verdedigen heeft de minister een rechtgedeing ingespannen tegen M. Degrelle. Niettemin loopt het gerucht dat men zich spoedig aan het ontslag van Minister M. H. Jaspar kan verwachten.

Het geval van M Degrelle.

In een vergadering van de Christen Werklieden te Tamines heeft M. Rodart, volksvertegenwoordiger te Charleroi een verklaring afgelegd die nadeel zal doen aan M. Degrelle, indien ze juist bevonden wordt. M. Degrelle had namelijk verslaard dat hij op 27 September jl. zich niet met de organisatie van zekere meeting zou bezighouden, omdat hij « in retret » was. Er blijkt nu uit zekere documenten, dit M. Rodart bezit, dat op gezeiden stond M. Degrelle in Berlijn was, en « niet in retret ...»

M. Degrelle, antwoordde in zijn blad, dat hidien hem de last bekroop om naar Berlijn Roma, Madrid of Rijs naar Marchienne-au-Pont te gaan, hij zulks niet aan M. Rodart behoefde te vragen. Natuurlijk. Maar bepaald verkeerd is het te zeggen, dat men « in retret » is wanneer man naar een verre hoofdstad rijst, want Berlijn is twee maal zoover als Londen of Parijs.

Het geval van M. Spaak.

Minister Spaak heeft reeds eenmaal moeilijkheden gehad met zijn partij wegens zijn redevoering van 20 Juli jl. waarin hij klaar en duidelijk voor de neutraliteit van België optrad. We gaven die rede in 't verslag van 25 Juli. Zijn laatste aanspraak waarin hij de beteugeling van het recht van verzadering voorstelt tegen de rexisten, enz. is niet gelukkig en veroorzaakt hem moeilijkheden met schier alle partijen.

Verbod van de meeting van M. Degrelle.

M. Degrelle had zich sterk gemaakt op Zondag a.s. 250.000 man bijeen te brengen in het Heysel Stadion te Brussel. Het ministerie heeft besloten deze meeting te verbieden. M. Degre le bericht dat ze toch doorgaat! Waarheen met het blinde paard?

Ex « Moskou.

Zoo verft men overal op straten of muren. De logika zegt dat men vastvaart wanneer men slechts twee wegen ziet waar er drie zijn. En dat is het geval met het ordewoord waarom het gaat. « Rex » moet hier verstaan worden als een « dictatuur » volgens het ordewoord van een Hitler, een Mussolini of een Degrelle; Moskou doelt op een roode heerschappij die vergezen een nog ergere dictatuur wordt in de handen van een Lenin, een Stalin, enz.

Er blijft een andere, een derde weg, dien we in België nog volgen: **de weg der grondwettelijke vrijheden**, die ons laat vrij spreken, vrij kritikeeren. Waarom ervan afwijken? Hij is de beste.

S. W.

Provincieraad van Limburg

ZITTINGEN VAN 13, 15, 16, 20 OCTOBER.

De zittingen werden voorgezeten door M. Dr. Roelants, voorzitter.

Zitting van 13 October.

In deze zitting wordt een krediet van 150.000 fr. gestemd voor de bouwpremies; een krediet van 1000 fr. voor bestrijding der beroepsziekten, een tusschenkomst voor de sanatoria der teringlijders, een som van 100.000 fr. voor aanpassing van den loonen der kolenmijnen, een krediet van 250.000 fr. voor de veeverzekering, enz.

Een telegram van sympathie wordt gezonden aan M. Herbots, raadlid, die het slachtoffer werd van een auto-ongeval.

Zitting van 15 October.

Er moeten twee kandidaten voorhet ambt van raadheer bij het Beroepshof te Luik aangeduid worden. M. Neven, onderzoeksrechter te Tongeren wordt als lijst kandidaat en M. Glenesson, substituut te Hasselt als 2e kandidaat aangewezen.

Er wordt een krediet van 300.000 fr. gestemd voor de oprichting van een provinciaal alarmcentrum tot bescherming van de burgerlijke bevolking tegen luchtaanvallen.

De raad drukt den wensch uit dat de sporwijn Bilsen-Genck en die van Genck-Houthalen spoedig voor het verkeer zouden opengesteld worden.

Wijzigingen aan het statuut der pensioenkas voor weduwen en weezen der provinciale diensten worden aangenomen.

Maar er ontstaat een lange en hevige discussie over een vraag strekkende om voor de Waalsche gemeenten de uitgave van een Fransche vertaling van de verslagen der zittingen van den provincieraad te bekomen. Tot overeenstemming geraakte men niet!

Zitting van 16 October.

Maar in de zitting van 16 dezer dodt dhr. Gouverneur een verzoeningspoging. Hij verzoekt den raad een bewijs van Limburgsche hoffelijkheid te geven en aan de Waalsche gemeenten een vertaling van de processverbalen der zittingen te bezorgen. Dit voorstel wordt aangenomen. De stenografische opnamen van de redevoeringen worden afgedrukt zooals ze uitgesproken werden.

Verschillende nieuwe kredieten worden gestemd zooals 5000 fr. voor nieuwe radiopleegsen voor zuigelingen, een verhooging van krediet ten voordeele van de vroedvrouwenschool, voor kunsten, letteren en wetenschappen, voor de leergangen van bestuurswetenschappen, enz.

Omgekeerd dient rekening gehouden met een vermindering van 198.000 fr. voorzien op de provinciale tuschenkomst in zake werkloosheid.

Zitting van 20 October.

Schier de gansche zitting liep over het beheer van de S.V. Interelectra. Men zou aan de maatschappij den verkoop van electrische benoodigdheden willen verbieden. Dit voorstel werdt verworpen met 23 tegen 15 stemmen. Er waren 9 onthoudingen.

Zitting van 23 October.

De Raad zet de besprekking der begrotting voort. Hij stemt een ontlasting van 20.000 fr. op de honden, van 225.000 fr. op het vervoer en van 220.000 op de tabaksslijterijen. De ontlasting op de rijwielen vindt bestrijding omdat men reeds 700.000 fr. nieuwe uitgaven werden bijgestemd.

De gehele begrotting wordt gestemd door de katholieken, de liberalen en socialisten onthouden zich; de nationalisten stemden tegen.

De zitting wordt gesloten onder eenparig gevoep van « Leve de Koning ».

Varkenspest

VEEARTSENIJKUNDIGE DIENST.

Gezondheidstoestand der Hoeve dieren van 16 tot 30 September 1936.

De zwijnepest werd vastgesteld in de volgende gemeenten.

De vette cijfers die op den naam van iedere gemeente volgen duiden het getal haarden of besmette stallen aan; a.v. dit is aangetaste varkens, v.v. is verdachte varkens.

Provincie Limburg.

Bouchout, 1 — 6 a.v.— 1 v.v.; Brustkem, 1 — 9 a.v.— 15 v.v.; Cortessem, 1 — 2 a.v.— 3 v.v.; Curange, 1 — 1 a.v. — 2 v.v.; Eben-Emael, 1 — 4 a.v.; Fallmeer, 2— 23 a.v.— 49 v.v.; Genck, 9 — 19 a.v.; Genck-Elderen, 1 — 4 a.v. 12 v.v.; Groote Spauwen, 3 — 12 a.v. — 33 v.v.; Heers 1 — 1 a.v. — 11 v.v.; Herderen, 1 — 10 a.v.— 13 v.v.; Horpmael, 1 — 2 a.v.— 38 v.v.; Lanaeken, 1 — 2 a.v.; Lauw, 3 — 25 a.v. — 53 v.v.; Membruggen 5 — 22 a.v. — 155 v.v.; Mopertingen 3 — 8 a.v. — 26 v.v.; Munsterbilzen 1— 6 a.v. — 6v.v.; Nederheim 1 — 1 a.v. — 20 v.v.; Reckheim 1 — 2 a.v.; Romersheven 1— 3 a.v. — 4 v.v.; Rijckhoven 1 — 2 a.v.; Sichen-en-Bolré 1 — 6 a.v. — 34 v.v.; Tessenderloo, 6 — 11 a.v. — 3 v.v.

Totaal: 47 a.v. — 178 a.v. — 508 v.v.

Ter vergelijking schrijven wij hieronder den toestand neer in de verscheidene provincien;

SAMENVATTING

Provincien	Toestand op 30 Sept. 1936 Besmette haarden	Besmette stallen	Gesloten haarden	Gesloten stallen	Nieuwe gevallen vastgesteld van 16 tot 30 Sept. 1936 Angetaste Varkens	Verdachte Varkens
Antwerpen	25	46	23	37	93	192
Brabant	22	34	32	38	70	47
West-Vlaand	24	60	13	38	149	235
Oost-Vlaand.	8	11	8	11	44	106
Henegouwen	9	9	9	9	44	16
Luik	68	118	56	77	432	848
Limburg	27	44	23	47	178	508
Luxemburg	5	5	3	5	54	200
Namen	27	30	11	17	8	1
Totaal	215	357	168	263	1180	2153
Vorige 14 dag.	187	196	109	172	1571	1591

Het kan sommige onzer lezers interessenten: a le Maandag en heeft een varkensmarkt voor de slachterij bestemd plaats te Hamme. Wij gelingichrift van den burgemeester mag men er varkens naar toebrengen.

Stads- & Provincieniews

TONGEREN. — Tijdelijke Tuinbouw. — De leergangen van Fruitvoomteelt, Groenteteelt en Natuurkunde zullen op Zondag 25 October om 9.30 u. in de Gemeente Ingenschool Bilsenpoort, door de HH. Amédée Vroonen, Maurice Vanden Rijdt en Joseph Vossen, hernomen worden.

— Voetbal. — Op Zondag 25 October 1936 richt de Nationale Maatschappij der Belgische Spoorwegen een speciale trein in naar LIERSCHE S.K. — R. STANDARD C.L.

Heenreis	
Luik Guill. vertrek	12 u.
Luik Paleis	12 u. 05
Luik Vivegnis	12 u. 11
Herstal	12 u. 17
Tongeren	12 u. 41
Aankomst terrein	14 u. 55

Terugreis	
Lier vertrek	16 u. 58
Terrein	17 u.
Tongeren aankomst	18 u. 18
Herstal	18 u. 13
Luik Vivegnis	18 u. 18
Luik Paleis	18 u. 53
Luik Guill.	19 u.

Prijzen der biljetten heen en terug van uit Tongeren 2e kl. 36.60 fr. — 3e kl. 20.80 fr. Biljetten verkrijgbaar in net station tot 25-10-1936 te 11 uur. Toegangskaarten tot het terrein te koop in den trein.

BERBROEK. — De E. H. Pastoor Huydts heeft ontslag genomen. — Wij vertemen dat de E. H. Pastoor Huydts, een welgekende figuur in Limburg, zijn ontslag heeft genomen. Hij was lid van den hoofdraad van den Boerenbond, want hij had een groote werkzaamheid aan den dag gelegd Hij de moeilijke, eerste organisatie van de gezinde organisatie van den boerenstand. Hij had een breeden kijk op den toestand en was niet alleen in zijn parochie, maar overal gaarne gezien. Tijdens de oorlogsjaren 1914-1918 verleende hij regelmatig zijn bevoegde medewerking aan de Laandouwsectie van het National Hulp- en Voedingscomiteit. In taalkundig opzicht was de E. H. Huydts eveneens een figur van tel, zooals zijn bibliotheek getuigt. Deze zal hem tijdens zijn rustjaren, die we lang wenschen, goed te pas komen.

NEERHAEREN. — Overlijden van M. J. L. Dexters, rustend onderwijzer. — In den ouderdom van 81 jaar overleed op 12 October M. J. L. Dexters, rustend schoolhoofd, voorzitter van de kerkfabriek, enz. M. Dexters was een der verdienstelijkste vrije onderwijzers van de periode 1879-1884. Door zelfstudie, en werkzaamheid die hij ook aan zijn leerlingen wist in te planten, gelukte hij erin zijn school bijzonder te doen bloeien. Ook werd hij, zonder aanzien in 1884 als schoolhoofd van de aangenomen school aangesteld, waar hij lange jaren met onverflauwden ijver zijn ambt vervulde. Hij plantte aan de jeugd, aan de bevolking van Neerhaeren de zucht naar studie en zelfvolmaking in. Zijn heengaan werd diep betreurd. Men zag het wel aan den toeloop van de volksmenigte op den dag zijner begrafenis. Men bemerkte de aanwezigheid van tal van vroegere ambtgnoten, van de Opzieners Sengers en Voortmans, van den E. H. Gijsen, bestuurder van de Normaalschool van Mechelen-a-d.-M., enz. Op het kerkhof werd een reeksje lijkrede gehouden door de HH. Vliegen, huidig schoolhoofd te Neerhaeren.

HASSELT. — Aanbesteding — Uitslag. — De aanbesteding van het boren van een artesischen put op het grondgebied van Hasselt, voor het leveren van drinkbaar water, heeft deze week plaats gehad en gaf volgenden uitslag:

1) N.V. Foraky, te Brussel, 283.012 fr. voor een put van 60 centim. en 221.601 fr. voor een put van 38 centim. doorsnede;

2) N.V. Smet en Zoon, te Desschel, 353.354 fr. voor 60 centim. doorsnede en 215.197 Fr. voor 38 centim. doorsnede.

ZOLDER. — Veroordeeling: Een bijdrage voor de Godshuizen van Hasselt. — Een landbouwer van Zolder, Albert H. soldaat bij het 11e linie te Hasselt, stond terecht wegens poging tot omkoopen van twee wachtmeesters der gendarmerie, op 26 September 1.1.

De betichte wandelde met een burger, familie id. in de zonbe die alsdan gezien de laatste slechte geest onder zekere elementen van de grenstroepen, onder speciaal toezicht gesteld was. Ieder burger moest zijn eenmeldigheidskaart vertoonen op perste aanvraag der gendarmen. Zoo werd het familielid van betichte aangesproken door twee wachtmeesters. De man had geen enkel papier op zich. De gendarmen gingen tegen hem proces-verbaal opstellen, toen de soldaat hen 5 fr. in de handen wou duwen « om de zaak zoo te laten ».

Volgens een bepaling der wet, wordt in zulke gevallen het geld waarmede men vertegenwoordigers der wet wil omkoopen, verbeurd verklaard en aan de Godshuizen gegeven.

De krijgsraad veroordeelt H. tot 182 fr. boete... terwijl het Godshuis van Hasselt vijf frank rijker wordt.

WIDOYE. — Bij Koninklijk Besluit van 24-10-36, werd de burgerlijke medaille van 1ste klas, verleend aan onzen vroegeren dorpsgenoot, den Heer Ramaekers Joseph, eerstaanwezende klerk bij de N.M.B.S., als beloning voor de eerlijke en trouwe diensten, door hem aan het land bewezen, gedurende een loopbaan van ruim 25 jaar.

Proficiat aan dien voorbeeldige bediende.

CORTESSEM. — Kipperdieven op heeterdaad betrapt. — Woensdag morgen, om 4 uur, stelden gendarmen van de brigade van Vliermaal de alhier patroeljeerden een verdacht gerucht vast. Zij hoorden het gekakel van kippen en weldra zagen zij drie mannen die per rijwiel voorbij kwamen en zakken droegen die blijkbaar gestolen kippen bevatten. De mannen namen de vlucht, doch ze werden achtervolgd en een hunner werd aangehouden. Hij bleek in zijn broekzak een revolver te hebben, die met zes patronen was geladen. In den zak bevonden zich een 20-tal hanen en kippen. De aangehoudene is een zekere Jean-François M., wonende Hasseltschen steenweg, te Tongeren. Hij werd opgesloten ter beschikking van onderzoeksrechter Neven, te Tongeren, doch weigert welke inlichting ook te geven. Langs den weg werden nog andere zakken met gestolen kippen gevonden.

BEERINGEN. — Tekort in de gemeentekas: Aanhouding. — Het gemeentebestuur van Beeringen had vastgesteld dat er onregelmatigheden gepleegd waren bij den gemeentelijken dienst.

Uit een ingesteld onderzoek bleek alras dat men een tekort van ruim 400.000 fr. had. De betrokken ambtenaar, die sedert 1906 reeds het ambt van gemeente ontvanger tot ieders voldoening waarneemt, werd op het gerechtshof te Hasselt ontvoden en na ondervraging onder aanhoudingsmandaat geplaatst; hij beweert niets van het tekort te weten.

COURSEL. — Een duivenhok dat niet in orde was. — In den loop der maand Juni j.l. deden gendarmen een huiszoeking te Courtel bij Stefaan C., mijnwerker. Zij ontdekten er eene vreemde duif en stelden vast dat D. een hok voor reisduiven ingericht had, zonder toeating van den burgemeester. De duif werd aan den Duivenbond gegeven en proces-verbaal werd opgemaakt ten laste van C., wegens het helen eener reisduif. Deze wordt thans door de rechtbank van Hasselt veroordeeld tot 700 fr. boete of 1 maand gevangenisstraf, omdat zijn hok voor reisduiven ingericht zonder de daarvoor vereischte toelating, krijgt C. 350 er. boete of 15 dagen gevang.

BREE. — Onbeschofte wielrijder. — Laat in den avond van 12 Mei jl. waren sgeldermen op nachtronde te Groote Brogel. Plots hoorden zij gerucht achter zich, en hijna terzelfder tijd, fietste Leonard Sch., metaalslijper te Bree, met zijn voorwiel tusschen de beenen van den wachtmeester.

Sch. had geen licht. Hij reed verder alsof er niets gebeurd was, maar de andere wachtmeester fietste hem achterna en bracht hem tot staan. Dat beviel Sch. niet, want hij smaadde den wachtmeester, zeggende: « Wacht gij maar, ik zal u morgen wel vinden, want ik weet waar ik moet zijn ».

Om lichaamsleed onvrijwillig veroorzaakt en zonder licht gereden te hebben, alsook wegens smaad aan de rijkswacht, loopt Sch. urie veroordeelingen op, samen 322 fr. boete of 12 dagen gevang.

ST-TRUIDEN. — Vereerende onderscheiding. — De Pro-Rector der Rijksuniversiteit van Gent, Prof. A. Bessemans, een Limburger, werd vereerd met het commandeursdrup in de Orde van Oranje Nassau.

Onze hartelijkste gelukwenschen.

Grenstreek van Limburg. — Het verschil van waarde tusschen frank en gulden had aan de grenstreek de toeloop verzekerd van tallooze slempers, smokkelaars en wat dies meer uit Nederland. Niet steeds aanbeve elswaardige klanten, zooals men herhaaldelijk uit de gerugte berichten der dagbladen kan opmerken, zooals een nog meer in zekere grensgemeenten: Canne, Maeseyck enz. verhaalt. Maar ook de gewone klanten sloegen den weg naar België in, en deden door aankooppen de zaken bloeien.

De waardevermindering van den gulden heeft in eens een heelen omkeer geveracht zooals men b.v. op de kermis te Lommel-Colonie reeds zien kon.

Doch al te zeer moet zulks onze grensbewoners niet verontrusten. Immers de prijzen blijven nog steeds veel gunstiger in België, en men kan voorzien dat na eenige dagen de handel stilleksns aan weer zal herleven.

50 FRANK GOED GEPLAATST
Een Biljet van de 24ste snede der
KOLONIALE LOTERIJ
KAN U EEN GROOT LOT WAARD ZIJN
2.5 miljoen.
Op de trekking van 30 October te Charleroi

Gemengde Berichten.

LEENING DER VERWOESTE GEWESTEN 1923.

TREKKING VAN 20 OCTOBER.

S.	89183 n. 3	utlbetaalb. met fr.	100.000
S.	339485 n. 3	—	100.000
S.	44440 n. 2	—	50.000
S.	130826 n. 3	—	50.000
S.	383067 n. 4	—	50.000

Uitbetaalbaar met fr. 10.000:

33725	4	35046	2	38655	4
91957	4	123964	3	167937	2
222430	1	239952	2	263689	5
335741	4	336.0	1	353713	4

De andere obligaties dezer series zijn uitbetaalbaar met 575 fr. naar gelang zij al dan niet werden omgezet.

EEN VERMOORDE TAXI-VOERDER TE BRUSSEL

De daders aangehouden. — Op 18 dezer had onder grooten toeloop van volk de begrafenis plaats van den vermoorden taxivoerder Lucien Vitry. Om zich van de geringe som van 270 fr. meester te maken, werd deze taxivoerder te Jette door twee gescheoten op 11 dezer. De voormorgen om

Bijvoegsel aan « DE POSTRIJDER » van Zaterdag 24 October 1936 - N. 43

Vleeschetende Planten

VLIEGENVANGER — ZONNEDAUW

Hoe de dieren leven.

Alle dierlijk leven wordt mogelijk gemaakt door het bestaan en de activiteit van planten. Vele dieren gebruiken uitsluitend plantaardig voedsel: de andere zijn indirecte vegetarieren, door zich de voeden met de planten etende meerderheid.

De rollen omgekeerd.

Het is echter meer te verwonderen, dat de verscheidenheid van plantaardig leven sommige soorten heeft voortgebracht, die de rollen hebben omgekeerd en thans voornamelijk van dieren leven.

Omgekeer vierhonderd verschillende soorten zijn bekend, die vleeschetend zijn en daaronder komen er enkele voor in onze hemelstreek.

Toen voor het eerst werd beweerd, dat planten zonder mond of maag konden vleesch opeteren, is het niet te verwonderen, dat de naturhistorieus het niet kon gelooven. Op dit oogenblik is het een van de gewone feiten uit het botanisch onderwijs.

Waar de vleeschetende planten groeien?

Er dient aan herinnerd te worden, dat alle planten, welke insectenetend zijn voorkomen op vochtige, moerachtige plekken en meestal slecht ontwikkelde wortels hebben; de bodem is zuur en daardoor komen dergelijke plekken voor een groot aantal planten niet in aanmerking. De insectivore planten hebben ontdekt, dat het ontbreken van stikstof in een dergelijken bodem kan worden goedgemaakt door het vangen en opnemen van insecten.

De Vliegenvanger.

Het best bekend van deze merkwaardige planten is in het algemeen de Vliegenvanger, omdat zij lang voor haar carnivorenaard was vastgesteld, werd beschouwd als een van de wonderen der schepping en in de tuintjes der rijken als een curiositeit gekweekt.

De plant heeft den vorm van een roset, alle bladen ontspringen uit een dikken, schilfergen wortelstok en liggen in een cirkel op het mos. Uit het midden van de roset ontspringt een langre, slanke en bladerloozen stael, die eindigt in een toefje witte bloemen.

Deze zijn echter als van ondergeschikt belang beschouwd tegenover de bladeren, die een bijzonderen vorm hebben. Driekwart van hun lengte kan als een aan beiziden zijden gevleugelde bladnerf worden beschouwd. De rest heeft den vorm van twee lobben, waarvan de buitenand tot een franje van lange stijve naalden is vergroeid.

De lobben zijn als het ware aan de middennerf scharnierend bevestigd en aan bovenvlakken kunnen naar elkaar toe worden gebracht. Het groen van het bovenvlak is dicht besprikkeld met kleine paarse stipjes, die in verschillende kleuren zijn; ze meer in het midden dan drie fijne borstelharen, die zeer gevoelig zijn voor de geringste aanraking.

Bij den gewonen stand, dien deze bladen aannemen, loopen er tallooze kruipende insecten over en, wanneer de indringer klein genoeg is om er overheen te komen, zonder een van de fijne borstels aan te raken, dan gebeurt er niets. Een grooter insect zal ongetwijfeld, al is het maar even, die haartjes aanraken en dit is voldoende om de twee lobben als de twee helften van een mutsenvat te doen dichtklappen en den indringer te vangen, wearbij de naaldiranje helet, dat de lobben van binnenuit worden opengedwud.

Wanneer de absorptie afgeloopen is, ontspannen de lobben zich weer, maar zij gaan niet volledig open voor 24 of 48 uren verloopen zijn.

De Zonnedauw (Drosera).

De Zonnedauw is van grooter belang, omdat haar verspreiding haar bestudeering mogelijk maakt, overal waar een stroek veenland is. In België komen drie soorten voor, waarvan het best bekend is de rondbladige Zonnedauw (Drosera rotundifolia). Men vindt ze voornamelijk in de Ardennen en in de Kempen, zooals te Munsterbilzen, Genck, Opgrimby, enz.

Evenals bij Dionaea vormen de bladeren een roset, die op het veemos ligt; maar hier heeft het kleine ronde blad aan het eind van een langen harigen steel een franje van lange, soepele tentakels, die eindigen in een klier, welke omringd is door een bolletje van helder, kleverig vocht. Kleinere tentakels bedekken de geheele rest der oppervlakte; en het algemeen aanzicht is dat van een bloem, want de tentakels zijn meer of minder helder roodpaars gekleurd en de vochtdruppeltjes schitteren in de zon.

Hoe de plant insecten vangt.

Tallooze kleine insecten worden er door aangetrokken en on het oozenblik, dat een spot of een vreemd een van de vochtdruppeltjes ontraakt, wordt het vastgehouden. Hij zijn worsteling om vrij te komen raakt het insect alleen nog maar meer tentakels in de buurt aan, waardoor een bewegingsprikkel naar alle andere tentakels wordt gezonden; geleidelijk buigen zij zich alle om het insect heen.

De bladranden krullen om, zoodat het midden, waarheen het slachtoffer gedreven is hol wordt: er wordt een vloeistof uitgescheiden, die de zachtere deelen van het insect oplost en de voedende vloeistof wordt door het blad opgezogen. Sommigen wordt door verscheidene bladeren te zamen een grootere prooi gevangen.

De Zonnedauw dankt haar naam aan de glinsterende droppeltjes aan het eind der bladtentakels, die den indruk van dauw wekken. De gewone rondbladige Zonnedauw heeft buitengewoon kleine wortels en een vijf of zestal bladeren, die zich als een roset op den grond uitstrekken. Elk blad heeft wel tweehonderd tentakels, waarmee het insecten kan vangen.

Dit geschiedt zoo, dat de insecten door den geur of door den aanblik van de uitgescheiden vloeistof worden aangetrokken en slechts met enkele der droppels in aanraking behoeven te komen om vast te kleven en door de andere tentakels gegrepen te worden.

Tegelijkertijd wordt de uitscheiding van de kleverige vloeistof verhoogd en naarmate het insect naar het midden van het zich raar binnen krommend blad wordt gedrongen, verzamelt zich op den bodem van het aldus gevormde « kommetje » een hoeveelheid vocht, waarin de prooi wordt verdronken.

Dit geheele proces vordert niet meer dan een kwartier.

Onderscheid tusschen mineralen en dieretjes.

Eigenaardig is, dat de plant het onderscheid tusschen organische en anorganische voorwerpen aanvankelijk niet schijnt te kennen, maar dit op den duur toch ontdekt.

Laat men een klein stukje kiezel op een Zonnedauwblad vallen, dan neemt wel de vochtsaischeiding van de klieren toe en buigen ook de tentakels zich over de vermeende prooi heen, maar al spoedig dringt het op de een of andere wijze tot de plant door, dat haar activiteit op een vergissing berust en zij laat haar vangst spoedig vallen.

Andere aardigheden.

Een andere eigenaardigheid is, dat de tentakels in het geheel niet in beweging komen door den druk van den wind of door van regendruppels, waardoor haar natuurlijk het verbruik van veel noodeloze energie wordt bespaard.

Maar reeds het gewicht van een menschelijk haar, dat toch meet de fijnste balans nauwe kjks is te bepalen, is voor de Zonnedauw voldoende om de klierententakels in beweging te brengen.

Een vloeistof, waarin stikstof is opgelost, doet het kleermechanisme onmiddellijk in beweging komen. Daarbij verandert de secretie der tentakels van samenstelling en wordt zuur. Zij levat een verterend enzym, dat de stikstofhoudende substantiës van het insectenlichaam oplosbaar maakt; deze worden dan door dunwandige cellen aan de basis van de klier opgezurpt. Wanneer dit is geschied strekken de tentakels zich weer uit en krijgt het blad zijn gewone aanzien.

Ongevallen in het huishouden

Bijna dagelijks doen zich allerlei ongevallen in de huishouding voor, die inderdaad voorkomen hadden kunnen worden, en dat zij niet anders dan zan onopzettendheid te wijten zijn.

Hoe vaak gebeurt het niet dat men in de bladen leest, dat een kind verbrand is, doordat het in een tel niet kokend water is gevallen die natuurlijk op een verkeerde plaats heeft gestaan. We zouden nog verder kunnen gaan met een lange reeks andere voorbeelden, doch meenen, dat deze tot ieder bekend zijn. Toch willen wij herinnerd zijn, dat een enkele voorbeelden aanhalen de duidelijk doen zien, hoezeer sommige huisvrouwen de oorzaak zijn van dergelijke ongevallen.

Vooreerst hebt ge het geval van de huisvrouw aan het strijken, wier aandacht afgeleid wordt door een plastje dat zij in een tijdschrift ziet, dit vol belangstelling leeskijkt, en den tekst staat lezen. Ze vergeet echter, dat haar strijkijzer ingeschakeld is en een brandlucht waarschuwt haar, dat het stuk geed, dat zij onderhanden heeft gehad, aan het schroeien is.

Vaten wasschen wordt gedachteloos gedaan, want dit is immers zoo'n doodenvoudig werk. Toch is ook hier opletteendheid een eerste vereischte, want zondigen niet vele huisvrouwen wanneer ze de messen niet langs den rug, doch langs het snijvlak afdrogen en zulke moeten bekoopen met een flinke snede in droogdoek, en vinger?

Het drogen van de wasch in huis is waar moeilijk, indien men over weinig ruimte beschikt, vooral 's winters. Dikwijls drooglijnen boven het fornuis gespannen verderen het droogproces, door de opstigende warmte. Haastig wordt een ketel theewater van het vuur genomen en de thee opgerschonken, doch o, schrik, er wordt vergeten eerst een deksel op de lustig brandende opening te doen: In een minimum van tijd is het goed door een oplaaiende vonk in brand.

Ten slotte wijzen wij nog op de verkeerde handeling van de kookster die in een pan met kokend vet, die op een grootte gasvlam staat, water bijgiet: Gevolg, het is niet meer mogelijk onheilen te voorkomen.

Vertraagd en overvloedig bogen de huisvrouw zijmer in de steek laten, zulks uit het schijnbaar eenvoudigste werk: Daarom is oppassen de boodschap.

Leest en verspreidt
« DE POSTRIJDER »
het eedste weekblad van Limburg

LANDBOUW

ONZE PAARDENHANDEL MET HET BUITENLAND.

Tijdens de 7 eerste maanden van 1936.

	Getal uitgevoerde dieren	Waarde
Merriën	1518	10.269.000 fr.
Ruinen	3756	23.341.000 »
Veulens	285	1.874.000 »
Hengsten	159	1.542.000 »
Totaal	5718	37.126.000 »

Dit maakt respectevelijk per kop voor de merriën 6800 fr., voor de ruinen 6200 fr. voor de veulens 6600 fr. en voor de hengsten 9700 fr.

De beste klanten waren:

	paarden	waarde
Amerika	2665	14.141.000 fr.
Duitschland	1626	13.569.000 »
Holland	332	1.804.000 »
Frankrijk	246	1.493.000 »

UITSLAGEN DER
Prijskampen voor hengsten van het Belgisch Trekras

Vergaderplaats St-TRUIDEN 20 October 1936

1e Categorie. — Hengsten bij de 3 jaar of 3 jaar oud.

1e premie: Imperator de Velm, 39/4168, van M. Peter C., te Velm

2e premie: Figaro de Limelette, 38/3646, van M. Timmermans J., te Mielen-over

2e Categorie. — Hengsten van 5 jaar of meer voor toekenning der bewaarpremie.

a) Bewaarpremie van 10.000 fr.

2e annuiteit: Lieutenant de Gonastier, 3/464 van M. Léopard J., Haelen.

4e annuiteit: Major